

Travellers Leaflet

Follow us on

O hloka eng ho tsebahatsa?

Motho ofe kapa ofe ya etelang ka hare kapa ka ntle ho Rephablike ya Afrika Borwa o lokela ho tsebahatsa tsena ka hohlehohle:

- Dithoto tsohle (ho akareditswe le dithoto tsa motho e mong) tse ho yena kapa tseo a di tshwereng tse rekilweng kapa tse fumanweng ka mokgwa o mong mose kapa sekepeng, sepalangweng kapa shopong efe kapa efe e rekisang dithoto tse sa lefellowang kgafa; tse fetotsweng sebopoho, tse sebeditsweng kapa tse lokiseditsweng matjhabeng, ha di fihla.
- Dithoto tse sa dumellwang kapa tse thibetsweng kapa tse laolwang tlasa molao ofe kapa ofe
- Dithoto tse neng di lokela ho tsebahatswa pele di tswa ka Rephablike.

Pele o tsamaya, dithoto tsohle tseo moeti a tsamayang ka tsona ho tswa ka meedi ya Rephablike, ho kenyeleditswe le dithoto tse:

- Tse tshwaretsweng motho e mong
- Tse reretsweng ho fetolwa sebopoho, ho sebetswa kapa ho lokisetswa mose
- Thibetsweng kapa tse laolwang tlasa molao ofe kapa ofe
- Dithoto tsa motho ya keneng Rephablikeng nakwana moo ho ileng ha hlokeha hore a di tsebahatse ka nako eo a neng a kena Rephablikeng.

Nakong eo ba koptjwang ke ofisiri ya bolaodi ba meedi, baeti ba tlameha ho neha ofisiri eo dintlha kaofela tse mabapi le dithoto tse jwalo tse kang di-invoese, ditokomane tsa sepalangwang, bopaki ba tefo ya mofepedi, lengolo la bolaodi mmoho le diphemiti dife kapa dife tse amehang tse mabapi le dithoto tseo. Ho feta moo, baeti ba tlameha ho araba dipotso tsa ofisiri ka botlalo le ka nnete mme ebang ofisiri e batla, ba hlahise le ho bula dithoto tse jwalo hore di hlahlojwe ke ofisiri eo le ho lefa kgafa le makgetho a hlahobilweng ke ofisiri eo, ebang a le teng.

Ebe dialawense tsa hao tse sa lefsweng dikgafa ke dife?

Alawense e sa lefsweng lekgetho e sebetse feela hodima dithoto tseo o tlang ho di sebedisetsa wena kapa tseo ho tlang ho fanwa ka tsona e le dimpho ka hara morwalo wa moeti nakong eo baahi kapa bao e seng baahi ba etetseng Rephablike.

Dithoto tse latelang tse tswang ka ntle ho naha tse tsebahaditsweng ke baeti ka hara morwalo wa bona di ka nna tsa se angwe ke ho lefa dikgafa tsa thomelohare le Lekgetho la Boleng bo Ekeditsweng (VAT):

- Dithoto tse ntjha kapa tse sebedisitsweng tsa paloyohle ya boleng bo sa feteng R5 000 motho ka mong
- Veine e sa feteng dilitara tse 2 motho ka mong
- Dino tsa dispiriti le dino tse ding tsa tahi, paloyohle ya bokaalo bo sa feteng litara e le 1 motho ka mong
- Disakarete tse sa feteng 200 le disikara tse 20 motho ka mong
- Disakarete kapa kwae ya peipi tse sa feteng boima ba 250g motho ka mong
- Bokaalo ba phekumo bo sa feteng 50ml le bokaalo bo sa feteng 250ml ba eau de toilette motho ka mong.

Veine, dispiriti le dino tse ding tsa tahi, dihlahiswa tsa kwae le phekumo e tswang ka ntle ho naha tse fetang bokaalo bo boletsweng di tlameha ho hlekelwa ho latela dikgahla tsa kgafa tse boletsweng Sejuleng ya Nomoro ya 1 ("tharifi") ya Molao wa Bolaodi ba Meedi le tse Kenang le ho Tswa ka Naha wa Nomoro ya 91 wa 1964. Tsena tsohle di tsejwa e le tse felang kapa thepa ya majabajaba mme sekgahla sa kgafa se ka nna sa ba hodimo ebang baeti ba feta meedi e behilweng mme ba lokela ho hleka palo eo le ho lefa dikgafa tsa thomelohare ho latela dikgahla tse behilweng tharifiing.

Le ha dithoto di rekilwe shopong e sa lefsweng kgafa ha o tla kwano, alawense ya ho se lefsweng lekgetho e ntse e sebetse ha o fihla.

Hlokomela: Ho na le alawense ya tlatsetso ya ho se lefsweng dikgafa ya ho fihla ho boleng ba R500 motho ka mong hodima dithoto tse ntjha kapa tse sebedisitsweng, e sa sebetse ha ho tluwa ho dithoto tse felang.

Ebe dihlahlobo tsa hao tsa sekgahla se bataletseng ke eng?

- Ebang o na le dithoto tsa hao tse fetang alawense ya ho se lefsweng dikgafa ya R5 000 empa di sa fete R20 000, o ka ikgethela ho lefa kgafa ya bolaodi ba meedi ya sekgahla se bataletseng sa 20% se sa kenyang VAT hona le ho hlekelwa dithoto ka sekgahla sa kgafa se boletsweng Sejuleng ya Nomoro ya 1 ("tharifi") ya Molao wa Bolaodi ba Meedi le tse Kenang le ho Tswa ka Naha wa Nomoro ya 91 wa 1964.

- Dithoto tse fetang moedi wa hlahlobo wa sekgahla se bataletseng sa R20 000, di lefiswa dikgafa tsa thomelohare le VAT ho latela tlhaloso ya tsona le hore di tswa kae (Harmonised System).

Dipehelo tsa dialawense tsa ho se lefiswe dikgafa:

- Dialawense tsena tsa ho se lefiswe dikgafa tse mabapi le dithoto tse ntjha le tse sebedisitsweng di sebetsa hang feela ho ya ka motho ka mong nakong ya matsatsi a 30 ka mora ho ba siyo Afrika Borwa nako ya dihora tse ka tlase ho tse 48.
- Alawense ya hlahlobo ya sekgahla se bataletseng e dumelletswe feela nakong ya matsatsi a 30 mme e ka se sebetse hodima dithoto tse tlisitsweng ka hara naha ke batho ba kgutlileng ka mora ho ba siyo nako e ka tlase ho dihora tse 48
- Dialawense tsena tsa ho se lefiswe dikgafa tse mabapi le veine, dispiriti le dino tse ding tsa tahi, dihlahiswa tsa kwae le phefumo di dumellwa hang feela ho ya ka motho ka mong nakong ya matsatsi a 30, ka mora ho ba siyo Afrika Borwa nako ya dihora tse ka tlase ho tse 48.
- Dithoto tsena di tlameha ho jarwa e le karolo ya morwalo wa hao.
- Alawense ya kwae kapa tahi ha e sebetse bathong ba ka tlase ho dilemo tse 18.

Tse entsweng ka matsoho tsona?

- Baeti ba ka tlisa dintho tse entsweng ka matsoho tse kang tsa letlalo, patsi, polasetiki, lejwe, kgalase tsa ho fihla ho boima ba 25kg ka hare ho naha bakeng sa tsa kgwebo ntle le ho lefa dikgafa kapa makgetho.

Dithoto tse kenang ka naha nakwana tsona?

Ho ka nna ha hlokeha hore o fane ka tjehelele ya depositi bakeng sa kgonahalo ya kgafa kapa VAT hodima dintho tse itseng tse tlisitsweng ka hara naha nakwana. Pusetso ya hao e tla leshwa ka mora netefaletso ya hore dithoto tsena di feela di tswile ka naha.

Ho fumana se bitswang “Customs External Policy Traveller Processing SC-PA-01-11” etela leqephe la Bolaodi ba Meedi websaeteng ya SARS e leng www.sars.gov.za.

Dithoto tse sa dumellwang le tse thibetsweng

- SARS e phethahatsa dithibelo tse itseng boemong ba palo e itseng ya mafapha a mmuso, ditheo le meifo.
- Dithoto tse sa dumellwang di bolela hore ha di a dumellwa ho kena kapa ho tswa ka Afrika Borwa.
- Dithoto tse thibetsweng di dumelletswe ho kena le ho tswa ka Afrika Borwa tlasa maemo a itseng feela, mohlala: ho hlokeha phemiti kapa setifikeiti.

Ho fumana lenane lena la “Prohibited and restricted goods SC-CC-32”, etela leqephe la Bolaodi ba Meedi websaeteng ya SARS e leng www.sars.gov.za.

Hlokomela: Bahwebi le baeti ba tlameha ho hlokomela Molao wa Dithoto tsa Mokokotelo wa Nomoro ya 37 wa 1997, o bolelang hore dithoto tsa moetso o tlase kapa tse rekiswang ka tlasa lebitso le leng, ntle le tumello ya monga lebitso leo, seo ke phoso e ka bakang hore ho nkuwe mehato ya molao kgahlano le ya tla beng a entse phoso eo.

Dithibelo tsa tjehelete

- Moeti o dumelletswe ho tsebahatsa le ho ba le tjehelete ya ho fihla ho R25 000 / tjehelete ya matjhabeng, ho sa natswe hore o tswa kapa o kena ka naha.
- Moeti o tla tsebahatsa hore na ho yena o na le tjehelete efe kapa efe ya pampiri, kgauta, disekhuriti kapa tjehelete ya matjhabeng na, mme a hlalise tjehelete efe kapa efe ya pampiri, kgauta, disekhuriti kapa tjehelete ya matjhabeng eo a nang le yona
- Tjehelete ya pampiri ya Afrika Borwa ha e na moedi ebang moeti a leba / a tswa naheng e ka hara Sebaka se sebedisang Tjehelete e Tshwanang (CMA)
- Baeti ba eletswa ho ikopanya le Banka ya Risefe ya Afrika Borwa ho fumana tumello pele ba tsamaya ka tjehelete ho tswa ka meedi ya Afrika Borwa
- Le ha hantlentle ho se moedi wa molao o mabapi le bokaalo ba tjehelete eo o ka e nkang sefofaneng, ebang o eta matjhabeng o tlameha ho tsebahatsa bokaalo bo fetang **\$10,000** foromong ya hao ya bolaodi ba meedi, mme o tlameha ho ba malala-a-laotswe ho hongwa dipotso ke ba bolaodi ba meedi kapa ba molao hore o ba hlalsetse ka bokaalo bona boo o nang le bona.

Southern African Customs Union (SACU)

Dinaha tse welang tlasa Southern African Customs Union (SACU) ke Lesotho, Namibia, Afrika Borwa, Botswana le Eswatini.

Baeti ba tswang dinaheng tseo e leng ditho tsa SACU ha ba lefe dikgafa tsa bolaodi ba meedi mme ba monyetleng wa ho se lefe VAT hodima dithoto tsa boleng ba ho fihla ho R5 000.

Na ebe ke ingodisetsa khoutu ya bolaodi ba meedi neng?

- Pele dithoto di ka fumanwa ho tswa ka ntle ho naha kapa tsa romelwa ka ntle ho naha, SARS e ka nna ya hloka hore motho kapa setheo se be se na le laesense kapa a be a tijaetswe monwana pele ho ka etswa eng kapa eng e laolwang ke Molao.
- Motho, ho akareditswe le moeti, ya fumanang dithoto ho tswa ka ntle ho naha kapa ya romellang dithoto kante ho naha, tseo boleng ba tsona bo lokelang ho tsebahatswa bo le ka tlase ho R150 000 nakong efe kapa efe ya selemo sa khalendara ha a angwe ke ditlhokeho tsa boingodiso ba molao.

Batho ba sa angweng ke ditlhoko tsa ngodiso ya molao ba ka sebedisa khoutu ya ngodiso ya 70707070 ho ipapisitswe le boemo bo latelang:

- Motho ke motho ho ya ka tlhaho
- O tlisa dithoto ho tla sebediswa lapeng, bakeng sa mabaka a thomelontle ya nakwana kapa thomelontle
- Sena se hlahella dikgeong tse ka hara bili ya ho kena kapa foromong ya hae ya tsebahatso:
  - Nomoro ya referense ya molefalekgetho ya Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa; kapa
  - Nomoro ya boitsebiso ya Afrika Borwa, mme moo ebang motho ke moahi wa Afrika Borwa kapa moahi wa ho ya ho ile wa Rephablike, kapa nomoro ya phasepoto moo ebang motho ha se moahi wa Afrika Borwa kapa moahi wa ho ya ho ile.

Ho ingodisetsa khoutu ya bolaodi ba meedi

- O tlameha ho tlatsa DA 185 – Foromo ya Kopo ya: Boingodiso/Laesense ya Bolaodi ba Meedi le tse Kenang le ho Tswa ka Naha ya ditlaente, mmoho le ditokomane tse amehang tsa tshetsetso ho DA 185; kapa
- Sebedisa Mokgwatshebetso wa Ngodiso ya Elektronike ho tlatsa mofuta wa DA185 o inthaneteng mmoho le Sehlomathiso se amehang sa tshetsetso se fumanehang inthaneteng.
- Ka kopo sheba Maano a latelang a Kantle ho www.sars.gov.za:
  - Customs Registration, Licensing and Designation SC-CF-19
  - Excise Licensing and Registration SE-LR-02.

Pusetso ya lekgetho hodima ditheko tse entsweng ke moeti

Lekgetho la Boleng bo Ekeditsweng (VAT) la sekgahla sa 15% le kenngwa hodima theko ya bongata ba dithoto Afrika Borwa. Bahahladi le baeti ba matjhabeng ba tlang Afrika Borwa ba ka etsa kopo moo ba tlohanteng ho busetswa VAT eo ba e lefienteng. Bopaki ba di-invoese tsa lekgetho bakeng sa ditheko tsena le dithoto tsena bo tlameha ho hlalisoa ka nako ya hlahlobo ha ho tsuwa ka naha.

Ho etsahalang ebang ke sa ikobeke ditlhoko tsa bolaodi ba meedi?

SARS e tsitlallela ho ruta le ho tsebisa bahwebi le baeti ka boitlamo ba bona ba lekgetho/kgafa ka tsebediso ya metjha e fapaneng ho netefatsa hore merero ya hao ya lekgetho e feela e tsamaya ka nepo. Bahwebi ba fumanwang ba sa ikobeke ba tla angwa ke Dipehelo tsa Dikotlo tsa Molao wa Bolaodi ba Meedi le tse Kenang le ho Tswa ka Naha wa Nomoro ya 91 wa 1964, o akaretsang kotlo kapa botjhotjhisi ba bonokwane.

DISCLAIMER: The information contained in this leaflet is intended as guidance only and is not considered to be a legal reference, nor is it a binding ruling. The information does not take the place of legislation and readers who are in doubt regarding any aspect of the information displayed in the leaflet should refer to the relevant legislation, or seek a formal opinion from a suitably qualified individual.

Ho fumana lesedi le fetang lena o ka -

- Etela leqephe la Bolaodi ba Meedi le Taolo ya tse Kenang le ho Tswa ka Naha websaeteng ya SARS e leng www.sars.gov.za.
- Letsetsa SARS Contact Centre
  - o Ebang o letsa mona naheng, letsetsa 0800 00 7277
  - o Ebang o letsa matjhabeng, letsetsa +27 11 602 2093 (pakeng tsa 8am le 4pm feela ho ya ka dinako tsa Afrika Borwa).